

Jonge stad achter de duinen

Een plan voor Haagse Jongeren

D66 Den Haag - Maart 2022

Caroline Verduin, Yousef Assad, Joren Noorlander, Demi van Wijk, Dylan Romeo, Hadiatou Barry, Tolunay Azer, Lotte Langley, Thomas Alberts en Tália Cliteur

De coronacrisis heeft een flinke impact gehad op jongeren, ook in onze stad. Gelukkig is het einde nabij en schijnt er licht aan het einde van de tunnel. D66 Den Haag kijkt vol hoop en optimisme de toekomst tegemoet. Een toekomst waarin jongeren gehoord worden en er niet over, maar vooral met hen wordt gesproken.

Daarom zijn wij in de afgelopen periode het gesprek met Haagse jongeren aangegaan om hen te vragen wat er beter kan in de stad.

Jonge stad achter de duinen. Een actieplan voor Haagse jongeren.

Uitgangspunten

Wonen

Den Haag wil graag een aantrekkelijke stad zijn voor studenten. Dit betekent ook dat er voldoende woningen moeten zijn. In Nederland zijn er volgens Kenniscentrum Kences 26.500 studenten op zoek naar een studentenwoning¹. Den Haag zal hier ook zijn bijdrage aan moeten leveren.

“Ik ken internationale studenten die elke 3 maanden moeten verkassen naar een nieuwe woning omdat er geen aanbod is. Soms vragen ze hier dubbel de borg wat vrijwel een onmogelijke prijs bevat. Zo is huren niet meer passend voor het budget van (internationale) studenten.”- Lieke (23 jaar)

Leefbaarheid

D66 Den Haag vindt dat de stad leefbaar moet blijven voor de toekomstige generatie en streeft naar een klimaatneutrale gemeente in 2030. Dat is belangrijk om de opwarming van de aarde te beperken en de Hagenaars te beschermen tegen de - vaak extreme - gevolgen van klimaatverandering.

'Als student ben ik naar Den Haag gekomen om mijn droomstudie te volgen. Er moet meer gebeuren om hier te blijven wonen. De lucht moet schoner zodat mijn kinderen gezond kunnen leven in Den Haag. Maar ook meer groen zodat er een gezonde leefomgeving is.' - Sergio (25 jaar)

Mentale gezondheid

De coronacrisis heeft de geestelijke gezondheid van jonge Hagenaars drastisch aangetast². Sinds de pandemie is de eenzaamheid onder deze groep fors toegenomen en neemt het aantal zelfdodingen met de dag toe. Voor D66 Den Haag dé aanleiding om dit tot topprioriteit te maken.

"Corona heeft een grote impact gehad op mijn mentale gezondheid. Ik heb nog nooit het normale studentenleven ervaren; geen borrels, uitgaansavonden en nauwelijks een introductieweek. Ik probeer ervan te maken wat ik kan, maar ik weet ook niet of ik ooit het normale studentenleven zal meemaken. Het is zelfs zó erg dat ik en veel medestudenten denken dat we geen fysieke toetsen meer

---

1 <https://www.kences.nl/nieuws/grote-tekort-studentenwoningen-afgelopen-jaar-weer-verder-toegenomen/>

2 <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/11/11/mentale-gezondheid-studenten-onder-druk>

zouden kunnen maken, omdat we al 2 jaar lang praktisch alles online volgen." - Nèri (19 jaar)

Participatie

Jongeren hebben de toekomst. Maar over diezelfde toekomst wordt de mening van jongeren niet tot nauwelijks gevraagd, terwijl dit expliciet wordt genoemd in artikel 12 van het Verdrag van de Rechten van het Kind. Structurele en gelijkwaardige samenwerking tussen bestuurders en jongeren is dus nog lang niet vanzelfsprekend. Er is nog een flinke berg te verzetten.

"Als jongere vind ik het belangrijk dat jonge mensen meedoen aan de politiek. Je hoeft niet zelf actief te zijn maar stemmen is wel belangrijk. Politici nemen belangrijke beslissingen die de toekomst van jongeren kunnen bepalen. Als je je stem als jongere niet laat horen dan vind ik dat je ook niet moet klagen. Daarbij hebben jongeren echt vaak een ander perspectief en is het dus belangrijk dat ze een plek aan tafel hebben." - Aaron (26 jaar)

Veiligheid

Studenten zijn pas écht thuis in de stad als ze in een veilige omgeving kunnen studeren en recreëren. Intimidatie op straat vinden wij onacceptabel, **evenals corruptie** en ondermijning. Daarom zet D66 Den Haag volop in op een veilige stad, juist voor jonge Hagenaars.

"Vroeger durfde ik altijd alleen over straat. Nu ga ik liever niet langs bepaalde plekken, omdat ik daar gegarandeerd word lastiggevalen door jongens. Laatst werd ik nog een half uur achterna gefietst op weg naar huis. Dat maakt me bang, omdat ik niet weet hoe het kan aflopen. Daarom vraag ik vaak aan mijn vader of hij mij na een avondje uit wil ophalen. Eigenlijk best bizar. Ik wil dat jonge meiden zoals ik altijd veilig over straat kunnen." - Julia (22 jaar)

Actiepunten

Concreet stelt D66 Den Haag het volgende voor:

Actiepunten wonen

1. Van leegstand naar leefpand

Den Haag kent een enorm scala aan leegstaande panden. Ten tijde van woningnood is dat slecht uit te leggen. D66 Den Haag wil meer leegstaande panden ombouwen tot woningen, zeker voor studenten³

2. Nieuwbouw? Vergeet studenten niet!

Er wordt volop gebouwd in de stad. D66 Den Haag vindt het belangrijk dat er niet alleen gebouwd wordt voor de huidige vraag, maar vooral ook voor de toekomstige vraag. Daarom willen wij dat er in nieuw te ontwikkelen gebieden als de Binckhorst en bij de herinrichting van Zuidwest naar een geschikte woonplek voor jongeren wordt gezocht.

Actiepunten leefbaarheid

1. Haagse Klimatautoriteit

We stellen een Haagse klimatautoriteit in die de voortgang bewaakt van het gemeentelijke klimaatbeleid. Dit adviesorgaan bestaat uit experts vanuit de Haagse onderzoeksorganisaties en universiteiten en heeft de bevoegdheid om het college van B&W bij de les te houden voor wat betreft het halen van de klimaatdoelen.

2. Jonge klimaatambassadeurs

Jongeren hebben de toekomst! Daarom willen wij dat de gemeente jonge klimaatambassadeurs aanstelt. Zij krijgen de mogelijkheid om veel kennis op te doen over het Haagse klimaatbeleid en gaan in gesprek met jonge stadsgenoten over de toekomst van de stad. Daarnaast krijgen ze ruimte om met ideeën en oplossingen te komen. Ook geven ze gastlessen op onderwijsinstellingen.

3. Sneller en schoner van A naar B

D66 Den Haag vindt het belangrijk dat iedereen zo snel en schoon mogelijk van A naar B kan reizen. Daarom willen wij snelfietsroutes gaan aanleggen naar onderwijsinstellingen en publieke buitenruimten.

---

³ <https://www.woonbond.nl/nieuws/bouw-leegstaande-kantoren-sneller-woonruimte>

Om het gebruik ervan te stimuleren komt er vanuit het centrum een duidelijke bewegwijzering voor bijvoorbeeld de Velostrada (de snelfietsroute tussen Leiden en Den Haag). De routes worden door middel van het openbaar vervoer goed verbonden (ook 's nachts) met gebieden waar veel studenten zich begeven.

4. Generatietoets

D66 Den Haag gaat voor een gemeentelijk klimaatbeleid dat een positieve uitwerking heeft op de huidige én toekomstige generaties. Daarom willen wij een generatietoets introduceren. Een toets om de impact van de huidige wet -en regelgeving te onderzoeken. Dat is van cruciaal belang, kijkende naar de huidige ondervertegenwoordiging van jongeren in de Haagse gemeenteraad.

5. Onderwijsinstellingen doen mee

Onderwijsinstellingen in Den Haag zijn druk bezig met de omslag naar een klimaatneutrale stad. D66 Den Haag wil dat de gemeente intensiever gaat samenwerken met deze instellingen en hen hier proactief in ondersteunt. Ook studenten krijgen de ruimte om mee te denken over hun toekomst in de stad.

6. Groen moet je doen!

We willen meer groen in de stad. Vooral in gebieden waar te veel sprake is van verstening. Ook parken met natuur, bankjes en grasvelden zijn cruciaal voor jongeren om tot rust te komen en buiten de woning te komen. Daarnaast heeft het een positieve invloed op de leefbaarheid, zoals het zorgen voor een koelere omgeving.

Actiepunten mentale gezondheid

1. Sporten is gezond!

'Voorkomen is beter dan genezen' geldt natuurlijk ook voor psychische problematiek. Een gezonde levensstijl en goede voorlichting kan hieraan bijdragen. Alle studenten moeten tegen een laag tarief kunnen sporten in Den Haag. We bieden mbo'ers dezelfde voordelen en kortingen als universitaire studenten en hbo'ers, zoals sportabonnementen. De gemeente Den Haag zal de studiefinanciering en DUO-leningen niet meer mee laten tellen in de voorwaarden om een Ooievaarspas aan te vragen. Dat betekent dat elke student (die aan de overige voorwaarden voldoet) een pas zou moeten krijgen. Dit is gezond én het bevordert sociale contacten, twee factoren die bijdragen aan mentale fitheid.

2. Voorlichting

Voorlichting op scholen over mentale gezondheid kan helpen om escalatie te voorkomen. Langere tijd rondlopen met een probleem zorgt er namelijk voor dat dit alleen maar erger wordt. Door mentale gezondheid bespreekbaar te maken, bijvoorbeeld door gastlessen van ervaringsdeskundigen, wordt het taboe op mentale

kwetsbaarheden kleiner. Als vrienden en vriendinnen met elkaar durven te praten over onzekerheden en elkaar steunen, zal men waarschijnlijk eerder hulp gaan zoeken.

3. Hulp in kaart

Als je de beslissing hebt genomen om hulp te gaan zoeken voor je mentale kwetsbaarheid, weten veel (internationale) studenten niet waar ze terecht kunnen. De sociale kaart van de gemeente hoort je hierbij te helpen. Door een speciale sociale kaart in het Nederlands én Engels te ontwikkelen, moet geschikte hulp beter te vinden zijn. Een goed bestaand voorbeeld hiervan is de sociale kaart voor LHBTI+'ers in Den Haag⁴. Posters op onderwijsinstellingen en promotie op sociale media kunnen deze sociale kaart ook vindbaar maken voor Haagse studenten.

4. Wachtverzachters

Eenmaal ingeschreven bij een zorginstantie, kan het nog lang duren voor je daadwerkelijk hulp krijgt. Door wachtverzachters⁵ te ontwikkelen, kan de gemeente studenten helpen om deze tijd te overbruggen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan gesprekken met ervaringsdeskundigen.

5. Recovery college

Als je eenmaal uitbehandeld bent, betekent het niet automatisch dat alles helemaal goed gaat. Terugvallen komt helaas regelmatig voor. Daarom wil D66 Den Haag voorkomen dat jongeren opnieuw het behandeltraject moeten doorlopen. In Utrecht bestaat een zogeheten 'recovery college'⁶, dat focust op de herstelfase na psychische klachten.

Door met lotgenoten in gesprek te kunnen gaan en cursussen van ervaringsdeskundigen te volgen, wordt jongeren een fijne en veilige omgeving geboden om op terug te vallen als het even niet zo lekker gaat.

6. Samen sta je sterker

Daarom wil D66 Den Haag dat de gemeente de samenwerking met wijkteams actiever moet gaan stimuleren. Specialisten moeten actief geïnformeerd worden over het zorgaanbod van de wijkteams zodat zij - waar nodig - wijkgebonden zorg kunnen inzetten en betrokken kunnen worden bij het vaststellen van het gemeentelijke zorgbeleid.

Actiepunten Participatie

---

4 www.queersupportdenhaag.nl

5 <https://wachtverzachter.nu/>

6 <https://www.enikrecoverycollege.nl>

1. Zeg er wat van!

We starten een jongerendenktank, die via loting zo divers mogelijk wordt samengesteld. Deze denktank adviseert de gemeenteraad over thema's met betrekking hebben tot jongeren, zoals de kwaliteit van het onderwijs, het Haagse nachtleven, sport en klimaat.

2. Vraag maar raak

De Tweede Kamer houdt elke dinsdag het zogeheten 'vragenuur'. Tijdens dit uur hebben Kamerleden de mogelijkheid om bewindspersonen naar het parlement te halen en hen te bevragen op specifieke thema's.

Ditzelfde uur wordt momenteel één keer per jaar succesvol georganiseerd voor basisschoolkinderen. Dankzij D66 wordt dit concept nu ook in de Haagse gemeenteraad toegepast. Door de coronapandemie heeft het vragenuurtje nog niet plaatsgevonden, maar D66 wil kijken of het in de nabije toekomst toch mogelijk is. Het is een uitgelezen kans voor jongeren om hun prangende vragen aan de lokale vertegenwoordigers te stellen en de bestuurders daarmee te voorzien van nieuwe inzichten.

3. Digitaal jongerenplatform

Jongeren zijn onwijs vindingrijk als het aankomt op het initiëren van allerlei plannen. Daarom wil D66 Den Haag dat er een digitaal jongerenplatform komt dat kan worden gebruikt om al deze initiatieven te verzamelen. Als jongere kun je op het platform terecht voor alle zaken die je nodig hebt of kunt gebruiken in je leven. Of het nu gaat om banen, wonen, werken of uitgaan. Op het platform komen allerlei initiatieven en ideeën bij elkaar. Dat maakt het voor hen gemakkelijker, toegankelijker én leuker om zich erin te verdiepen.

4. Pubquiz

Pubquizen worden steeds populairder onder jongeren. De gemeente Heerenveen organiseerde afgelopen jaar een quiz om de participatie van jongeren te bevorderen⁷. D66 wil dat Den Haag dit voorbeeld volgt en dit ook hier gaat introduceren. Tijdens de quiz kunnen vragen van jongeren beantwoord worden door gemeentelijke vertegenwoordigers en kunnen zij aangeven welke kansen er voor hen liggen in de stad.

5. Inclusieve dienstverlening

---

⁷ <https://vng.nl/praktijkvoorbeelden/gemeente-heerenveen-organiseert-pubquiz-voor-jongeren>

Om het leven van internationale studenten makkelijker te maken moet er worden gekeken of de dienstverlening van de gemeente toegankelijk genoeg is. Het creëren van een fijn leefklimaat voor internationale inwoners en studenten kan namelijk bevorderend werken voor de vestiging van internationale organisaties.

Actiepunten veiligheid

1. Aanpak cyberpesten

De samenleving wordt sinds de corona pandemie steeds digitaler. Daarmee neemt ook het online pesten fors toe⁸. Daarom wil D66 Den Haag meer aandacht voor cyberpesten en pleiten wij voor de oprichting van een digitaal platform⁹ voor cyberincidenten.

2. Straatintimidatie bij de wortel aanpakken

Meer dan de helft van de Hagenaars heeft te maken met een vorm van straatintimidatie. Daarom wil D66 Den Haag meer bewustwordingscampagnes creëren, zoals #benjeoke van Rutgers¹⁰.

Daarnaast vinden wij het waardevol om initiatieven uit de stad een grotere rol te geven. SHE GOT GAME¹¹ is daar een goed voorbeeld van. Een initiatief georganiseerd in samenwerking met het PAARD, Emancipator en Rutgers, om awareness te vragen vóór veilig uitgaan en tégen geweld tegen vrouwen.

Wat niet onbenoemd mag blijven bij de aanpak van straatintimidatie: voed Haagse jongens op! Op dit moment is er een aantal trainingen die incidenteel kunnen worden aangeboden zoals IMAGINE en JONGENS van Centrum 1622.

---

8 <https://www.ggznieuws.nl/grote-toename-van-cyberpesten-sinds-de-coronacrisis/>

9 <https://www.meldknop.nl/>

10 <https://benjeoke.nl/>

11 <https://www.instagram.com/shegotgamedenhaag/>